

LYKE-SERTIFIKAATTI

YLEISTÄ

LYKE-verkoston jäsenen tulee olla sertifioitu toimintakeskukseksi tai kehittämiskeskukseksi.

Kun toimipiste liittyy LYKE-verkostoon, se täyttää sertifiointilomakkeen, jonka pohjalta taho voidaan sertifioida kehittämiskeskukseksi tai toimintakeskukseksi, mikäli kriteerit täyttyvät. Sertifiointi hyväksytään aina Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton hallituksessa. Mikäli sertifiointia ei vastausten pohjalta voida vielä tehdä, pyydetään lisätietoa ja/tai informoidaan toimipistettä, kuinka tämän tulisi kehittää toimintaansa saavuttaakseen sertifiointitason.

Vertaisauditoinneilla varmistetaan toiminnan laatu ja lisätään vertaistukea.

Kaikkien toimipisteiden tulee täyttää toimintakeskusten kriteerit 1-9. Kehittämiskeskusten tulee täyttää sen lisäksi vähintään kaksi kehittämiskeskusten kriteereistä 10-12.

SERTIFIOINTIKRITEERIT: LYKE-TOIMINTAKESKUS (KRITEERIT 1-9)

1. Toimipisteellä on vuosittain säännöllistä luonto- tai ympäristökoulutoimintaa lapsi- ja nuorisoryhmille.

“Luonto- tai ympäristökoulutoiminnalla tarkoitetaan varhaiskasvatusryhmille ja/tai kouluille tarjottavia ohjelmakokonaisuuksia, joiden tavoitteena on edistää ekologisesti kestävää tulevaisuutta. Ohjelmakokonaisuudet kestävät vähintään tunnin, yleisimmin usean tunnin kerrallaan. Ohjelmakokonaisuuksiin pääsee osallistumaan julkisen haun, varauksen tai ilmoittautumisen kautta, eli toiminta on suunnattu laajemmalle alueelle kuin esimerkiksi yhdelle koululle.” (Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton säännöt) Luonto- ja ympäristökoulutoiminnan periaatteet näkyvät kaikessa LYKE-sertifioidussa toiminnassa.

2. Toimipisteen toiminta tukee opetus- ja/tai varhaiskasvatussuunnitelmien kestäväen kehityksen kasvatuksen tavoitteiden toteuttamista

Opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien perusteiden arvopohjan keskeinen lähtökohta on kestäväen elämäntavan välttämättömyys. Toimipisteen henkilökunta on perehtynyt varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien perusteisiin ja huomioinut ne opetusta ja toimintaa suunnitellessaan.

3. Toimipiste tukee ryhmänsä kanssa toimintaan osallistuvaa opettajaa/kasvattajaa toteuttamaan ympäristökasvatusta ja kestäväen kehityksen tavoitteita omissa työssään.

Jokainen vierailu LYKE-toimipisteessä on samalla täydennyskoulutusta ryhmänsä kanssa ohjelmaan osallistuvalla opettajalla. Opettajille ja kasvattajille tarjotaan menetelmiä ja valmiita opetusvinkejä sekä näytetään toimipisteen omalla esimerkillä ja toimintatavoilla, miten koulun opetuksessa ja käytännöissä voidaan toteuttaa kestäväen kehityksen kasvatuksen tavoitteita. Opetusvinkejä ja materiaaleja lisätään MAPPA-materiaalipankkiin.

4. Toimipisteen opetusmenetelmät pohjautuvat kokemukselliseen, elämykselliseen ja/tai tutkivaan oppimiseen. Opetusmenetelmät ovat osallistavia ja pedagogisesti perusteltuja.

Tarjotut ohjelmat sisältävät toiminnallisuutta, tutkivaa oppimista, elämyksellisyyttä ja/tai kokemuksellisia elementtejä. Opettaja huomioi opetuksessaan eri kohderyhmät ja ryhmien erilaiset lähtökohdat sekä erilaiset oppijat. Ohjelmat kehittävät lasten ja nuorten osallisuutta.

5. Toimipisteen oppimisympäristönä on luonto tai muut toiminnallisen ympäristökasvatuksen mahdollistavat toimintaympäristöt.

Oppimisympäristönä on luonto tai muut toiminnallisen ympäristökasvatuksen mahdollistavat ympäristöt (esim. museo tai luontokeskus). Toimipisteellä voi olla kiinteä toimipaikka, jonka luontoympäristössä opetus tapahtuu. Kiertävät toimipisteet vierailevat asiakkaiden luona ja oppimisympäristö valitaan tällöin vierailukohteen lähtökohdista.

6. Toimipisteen toiminta on kestävän elämäntavan mukaista. Asiakkaita kannustetaan toimimaan kestävällä tavalla omassa arjessaan.

Kestävän elämäntavan mukainen toiminta näkyy toimipisteissä esimerkiksi seuraavasti:

- Jätteen synnyn ehkäisyyn kiinnitetään huomioita ja jätteet lajitellaan
- Sähkö- ja lämpöenergian kulutukseen kiinnitetään huomiota
- Veden kulutukseen kiinnitetään huomiota
- Hankintoja mietitään kestävyuden näkökulmasta (esim. pitkäikäiset ja monikäyttöiset välineet, kertakäyttötuotteiden välttäminen, palveluiden suosiminen, ympäristömerkityt tuotteet)
- Asiakkaita kannustetaan kestävien ruokavalintojen tekoon eväiden tai muun ohjelmaan liittyvän ruokailun suhteen
- Asiakkaita kannustetaan kevyen ja joukkoliikenteen käyttöön
- Toimipiste kertoo kestävästä toimintatavoistaan vierailun aikana asiakkaille ja kannustaa heitä toimimaan kestävästi omassa arjessaan.

7. Toimipisteellä on vakituista, ympärivuotista henkilökuntaa ja vähintään yhdellä henkilöstöön kuuluvalla on ympäristökasvattajan pätevyys tai vastaava koulutus.

Ympäristökasvattajan työhön soveltuva koulutus on esimerkiksi:

- kasvatustieteen korkeakoulututkinto, johon on yhdistetty ympäristö- ja luonnontieteen sekä ympäristökasvatuksen opintoja
- ympäristö- tai luonnontieteen korkeakoulututkinto, johon on yhdistetty pedagogisia
- ympäristöalan erikoisammattitutkinto ympäristökasvatuksen osaamisalueelta:
http://www.oph.fi/download/149951_Ymparistoala_EAT_2012.pdf (s. 85-88)

Katso halutessasi tarkemmin: http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/212_ammatti

8. Toimipisteen henkilöstö kehittää ympäristökasvatuksen osaamistaan osallistumalla säännöllisesti täydennyskoulutuksiin.

Koulutukset voivat olla esimerkiksi Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liiton järjestämiä LYKE-verkoston koulutustapaamisia. Kaksi kertaa vuodessa järjestettävät tapaamiset edistävät LYKE-verkostolaisten yhteistyötä.

9. Lapsia ja nuoria osallistetaan toiminnan kehittämiseen. Toiminnasta kerätään palautetta, jota hyödynnetään kehittämistyössä.

Palautetta kerätään sekä vierailevien ryhmien lapsilta ja nuorilta että opettajilta. Palaute huomioidaan aidosti toiminnan kehittämisessä.

SERTIFIOINTIKRITEERIT: LYKE-KEHITTÄMISKESKUS

*LYKE-kehittämiskeskukset kehittävät ja edistävät monipuolisesti ympäristökasvatusta alueellaan. Kehittämiskeskuksen tulee täyttää sertifiointikriteerien 1-9 lisäksi **vähintään kaksi** seuraavista:*

10. Toimipiste osallistuu aktiivisesti oman alueensa ympäristökasvatusverkoston toimintaan.

11. Toimipiste tukee ja edistää Vihreä lippu -ohjelmaa tai muita kestävän kehityksen ohjelmia oman alueensa kouluissa ja päiväkodeissa

12. Toimipiste tarjoaa ympäristökasvatuksen ja kestävän kehityksen tavoitteita tukevaa koulutusta kasvattajille ja opettajille